

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 887

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 4 noiembrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
782.	— Decret pentru eliberarea din funcție a unui consilier prezidențial	2
D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E		
	Decizia nr. 316 din 21 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 17 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului—Lupeni — august 1977 nr. 341/2004	2–4
	Decizia nr. 406 din 20 iunie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93 ³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.....	5–8

D E C R E T E

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru eliberarea din funcție a unui consilier prezidențial

În temeiul art. 94 lit. c) și al art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și al art. 4 alin. (1) din Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Bogdan-Lucian Aurescu se eliberează din funcția de consilier prezidențial.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 4 noiembrie 2019.
Nr. 782.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

D E C I Z I A N r. 316

din 21 mai 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 17 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului—Lupeni — august 1977 nr. 341/2004

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriază.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9, 10 și 17 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului—Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, excepție ridicată de Cristian Ovidiu Giura, în Dosarul nr. 28.743/3/2014 al Curții de

Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 431 D/2017.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autorul excepției, domnul avocat Ilie Drăgulin, cu delegație la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autorului excepției care, în susținerea acesteia, arată că va insista asupra neconstituționalității art. 10 din Legea nr. 341/2004. Acesta susține, în esență, că, potrivit art. 10 din Legea nr. 341/2004, beneficiarii care nu depun cerere în termenul prevăzut de acest articol își pierd calitatea, dar nu și titlul obținut, care a fost acordat prin decret prezidențial, decret ce nu este anulat prin niciun act. Totodată, art. 17 din Legea nr. 341/2004 prevede că Legea nr. 42/1990 își încetează efectele, dar nu se referă la titlu. Mai arată că există o diferență numerică mare, în minus, cu privire la persoanele rănite în Revoluția Română din Decembrie 1989, care au fost beneficiare

ale Legii nr. 42/1990 și cele care au preschimbat actele după intrarea în vigoare a Legii nr. 341/2004. La fel este și situația urmașilor eroilor martiri. Legiuitorul nu a creat niciun sistem de protecție pentru victimele Revoluției Române din Decembrie 1989, astfel încât cei care nu au preschimbat certificatele în termenul prevăzut de lege au rămas fără indemnizația acordată prin aceasta.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv la cele reținute în deciziile nr. 255 din 20 martie 2012 și nr. 67 din 16 februarie 2016.

5. Apărătorul autorului excepției, având cuvântul în replică, arată că se face o confuzie între calitatea și titlul obținute.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 9 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 28.743/3/2014, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 9, 10 și 17 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului—Lupeni — august 1977 nr. 341/2004.** Excepția a fost ridicată de Cristian Ovidiu Giura în recursul formulat împotriva sentinței civile pronunțate într-o cauză având ca obiect obligarea Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945—1989, la emiterea unui nou certificat, în condițiile Legii nr. 341/2004.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia arată, în esență, că textele de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece anulează unele drepturi deja câștigate în baza Legii nr. 42/1990, care i-au fost acordate prin Decretul nr. 226 din 30 noiembrie 1992, emis de Președintele României. Acest act produce efecte juridice de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, fiind un act administrativ individual. În condițiile în care la baza preschimbării certificatelor potrivit Legii nr. 341/2004 au stat actele dobândite în baza Legii nr. 42/1990, autorul apreciază că pentru răniți, reținuți și urmașii eroilor-martiri, care își dovedesc calitatea cu acte și sunt menționați în anexa la decret, obligarea la preschimbarea documentelor în termenul impus de art. 9 alin. (1) din Legea nr. 341/2004 este neconstituțională, deoarece aceste categorii de beneficiari ai Legii nr. 42/1990 sunt menționați în decretul prezidențial, act administrativ individual, care poate fi atacat la instanțele de contencios administrativ, dar care, până în acest moment, nu a fost anulat și atacat. Eliminarea unor drepturi câștigate prin decret prezidențial fără a se emite un alt act administrativ, care să desființeze actul individual, aduce atingere art. 1 din Legea nr. 554/2004. Este adevărat că pot fi anulate drepturile celor care se înscriu în categoria participanților la Revoluție și care nu sunt cuprinși în anexe, dar nu și drepturile celor care apar în anexele acestui decret și care pot să-și dovedească situația.

8. Autorul arată că art. 17 din Legea nr. 341/2004 este neconstituțional, deoarece prin acesta se introduce o discriminare între persoane care se află în aceeași situație, respectiv au fost răniți, discriminarea constând în faptul că aceia care nu și-au preschimbat certificatele potrivit Legii nr. 341/2004, deși drepturile le-au fost recunoscute prin Legea nr. 42/1990 și prin Decretul nr. 226 din 30 noiembrie 1992, nu vor mai beneficia de prevederile Legii nr. 341/2004.

9. Termenul prevăzut de art. 9 alin. (1) din Legea nr. 341/2004, arată autorul, nu este un termen de prescripție, ci de recomandare, deoarece acesta și-a câștigat dreptul, în

temeiul unui decret care nu a fost retras. Acest text de lege este constituțional numai în măsura în care nu instituie un termen de decădere.

10. Se arată că prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 341/2004 sunt neconstituționale, deoarece nu acoperă și situația celor care, deși îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea nr. 42/1990 și sunt menționați în anexele la decret, nu au beneficiat de înregistrarea actelor, deși le-au depus la comisie, or aceste acte nu au ajuns la dosare pentru a fi analizate și nu au fost emise decizii de respingere a cererilor, astfel încât să se poată adresa instanțelor de contencios administrativ. Dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 341/2004 sunt constituționale numai în situația în care persoana respectivă a fost înștiințată de faptul că nu îndeplinește condițiile cerute de lege, astfel încât să poată avea acces efectiv la justiție. În caz contrar, acestea aduc atingere art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

11. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

12. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

13. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 412 din 16 mai 2006, Decizia nr. 255 din 20 martie 2012 și Decizia nr. 521 din 15 mai 2012.

14. **Avocatul Poporului** consideră că textele de lege criticate sunt constituționale, deoarece instituirea unei noi proceduri și stabilirea unor termene pentru preschimbarea certificatelor de revoluționar este justificată de finalitatea exercitării în condiții optime a unui drept, prevenindu-se eventualele abuzuri și limitându-se efectele negative ale stabilității și securității raporturilor juridice civile. Toți titularii care doresc preschimbarea certificatelor trebuie să urmeze aceleași etape legale, fără privilegii și fără discriminări, astfel încât nu poate fi reținută încălcarea art. 16 din Constituție. Nu poate fi reținută nici încălcarea art. 53, deoarece condiționarea exercitării unor drepturi de anumite termene și proceduri nu semnifică restrângerea exercițiului unui drept.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului autorului excepției și pe cele ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, astfel cum a fost reținut de instanța de judecată, prevederile art. 9, 10 și 17 din Legea nr. 341/2004. În realitate, din motivarea excepției, Curtea reține că obiectul acesteia îl constituie prevederile art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 17 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului — Lupeni — august 1977 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 654 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul conținut:

— Art. 9 alin. (1) din Legea nr. 341/2004: „*CertIFICATELE doveditoare care, în perioada 1990—1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea Legii nr. 42/1990 și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, după verificare, potrivit art. 5 alin. (3), (4) și (5), se vor preschimba, la cererea titularului, de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, până la data de 30 aprilie 2010 inclusiv*”;

— Art. 10 alin. (1) din Legea nr. 341/2004: „*Persoanele care nu se încadrează în prevederile art. 3 alin. (1) și ale art. 9 alin. (5) și care, în termen de 6 luni, nu fac contestație își pierd calitatea deținută anterior*”;

— Art. 17 din Legea nr. 341/2004: „*Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.*”

18. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi, precum și celor ale art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că în expunerea de motive la Legea nr. 341/2004 s-a arătat că, drept urmare a evoluției societății democratice românești, unele prevederi ale Legii nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 23 august 1996, fie nu mai corespund realităților social-politice și economice actuale, fie au creat unele inechități, ca urmare a interpretării sau aplicării greșite ori abuzive. Așa fiind, prin Legea nr. 341/2004 s-a reglementat cu privire la preschimbarea certificatelor doveditoare care, în perioada 1990—1997, au fost eliberate de Comisia pentru aplicarea Legii nr. 42/1990 și de Comisia pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989.

20. Curtea a observat că toți titularii care doresc preschimbarea certificatelor trebuie să urmeze aceleași etape legale, fără ca între aceștia să existe privilegii sau discriminări, astfel încât nu poate fi reținută încălcarea prin textele de lege criticate a prevederilor art. 16 din Constituție (a se vedea Decizia

nr. 255 din 20 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323 din 14 mai 2012).

21. Legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile de acordare a certificatelor de revoluționar, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, precum și de a prevedea anumite termene și o procedură de preschimbare a certificatelor, respectiv de încetare a valabilității vechilor certificate. De altfel, Legea nr. 341/2004 a reglementat cu privire la posibilitatea menținerii drepturilor anterior dobândite, condiționată de respectarea procedurii de preschimbare a certificatelor, în acord cu textul constituțional anterior menționat. Prin urmare, Curtea a apreciat că dispozițiile de lege criticate nu constituie o restrângere a exercițiului unor drepturi, ci reprezintă reglementarea dată prin lege pentru respectarea condițiilor exprese pe care trebuie să le îndeplinească persoanele în vederea atribuirii certificatelor (a se vedea Decizia nr. 67 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 11 mai 2016).

22. Distinct de cele arătate, Curtea observă că, în prezenta cauză, critica privește faptul că drepturile autorului au fost acordate prin Decretul Președintelui României nr. 226 din 30 noiembrie 1992. Curtea reține că această critică nu poate fi primită, întrucât drepturile autorului au fost conferite prin Legea nr. 42/1990, pe care legiuitorul a abrogat-o prin art. 17 din Legea nr. 341/2004, care obligă la parcurgerea unei noi proceduri de preschimbare a certificatelor. Astfel cum a reținut Curtea în jurisprudența anterior referită, legiuitorul are deplina competență de a stabili condițiile de acordare a certificatelor de revoluționar, în temeiul art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

23. Cât privește situația particulară a autorului excepției, la care acesta raportează critica potrivit căreia prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 341/2004 aduc atingere art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, solicitând constatarea constituționalității art. 10 din Legea nr. 341/2004 numai pentru situația în care persoana respectivă a fost înștiințată de comisia de preschimbare a certificatelor despre faptul că nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, Curtea constată că acestea sunt aspecte de fapt, iar nu o critică de neconstituționalitate. Asupra acestor aspecte urmează să se pronunțe instanța care va soluționa contestația formulată de autor, deoarece privesc interpretarea și aplicarea legii de către instanța de fond.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristian Ovidiu Giura în Dosarul nr. 28.743/3/2014 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1) și art. 17 din Legea recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989, pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului—Lupeni — august 1977 nr. 341/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 406

din 20 iunie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, excepție ridicată de Societatea Mitcris — S.R.L. din Oradea, județul Bihor, în Dosarul nr. 320/35/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 970D/2017.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autoarea excepției, domnul avocat Cosmin Flavius Coștaș, cu împuternicire avocațială la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului autoarei excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia, astfel cum a fost formulată. În acest sens, reiterează argumentele susținute în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal cu privire la încălcarea, prin dispozițiile art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013, a principiilor referitoare la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul de proprietate privată, principii consacrate de prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 21 alin. (1)—(3) și ale art. 44 din Constituție.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, iar în subsidiar, ca neîntemeiată. Arată că autoarea excepției este nemulțumită, în realitate, de modul de aplicare a dispozițiilor de lege criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 21 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 320/35/2014, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Excepția a fost ridicată de Societatea Mitcris — S.R.L. din Oradea, județul Bihor, cu ocazia soluționării unei acțiuni în contencios administrativ având ca obiect anularea unui proces-verbal de control întocmit de inspectorii antifraudă din cadrul direcției regionale antifraudă fiscală, prin care s-au făcut constatări cu privire la activitatea respectivei societăți și a fost estimat prejudiciul produs prin înregistrarea unor operațiuni economice fictive.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 încalcă prevederile constituționale privind principiul legalității, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul de proprietate privată, întrucât inspectorii antifraudă stabilesc, prin procesele-verbale de control, obligații fiscale în sarcina contribuabililor, în condițiile în care structurile antifraudă din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) pot să efectueze doar activități de control financiar, iar nu fiscal. În acest sens, susține că din textele de lege criticate „nu rezultă cu un grad ridicat de certitudine care ar fi obiectul controlului pe care îl poate efectua o direcție regională antifraudă fiscală”. Arată, astfel, că direcțiile regionale antifraudă fiscală nu pot efectua verificări de natură fiscală (inspecții sau controale fiscale) și nu pot stabili obligații fiscale în sarcina contribuabililor, aceste activități fiind, potrivit dispozițiilor art. 94 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, de competența organelor fiscale din structura ANAF. Menționează că „la momentul configurării atribuțiilor Direcției Generale Antifraudă Fiscală, aceasta a preluat atribuții de control financiar de la Garda Financiară. În materie fiscală însă, nici măcar după ce s-a introdus în Codul de procedură fiscală art. 93³, nu putem vorbi despre o competență materială pentru efectuarea vreunui tip de control fiscal în favoarea inspectorilor antifraudă”. Consideră că textele de lege criticate nu explică în mod clar care sunt atribuțiile structurilor de control antifraudă, în condițiile în care, „prin diverse procese-verbale încheiate de inspectorii antifraudă, se procedează la determinarea unor obligații fiscale în sarcina contribuabililor, cu mențiune expresă referitoare la faptul că s-ar fi încălcat dispozițiile Codului fiscal și că există obligații fiscale suplimentare (TVA, impozit pe profit), pe care inspectorii antifraudă le determină prin actele pe care le întocmesc”. Totodată, susține că dreptul de proprietate al contribuabililor este încălcat, întrucât aceștia trebuie să suporte consecințele juridice ale estimării unor obligații fiscale. Mai arată că, deși procedura are un vădit caracter represiv, astfel încât acuzațiile formulate

în cursul controlului antifraudă ar putea fi considerate „acuzatii în materie penală” în sensul prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, aspect întărit, în multe cazuri, chiar de sesizarea organelor de urmărire penală, inspectorii antifraudă nu respectă garanțiile prevăzute de art. 6 paragrafele (2) și (3) din Convenție. Concluzionează că direcțiile regionale antifraudă fiscală „desfășoară în mod legal doar activități de control financiar, iar eventualele acte care se înscriu în limitele acestui control (de exemplu, un proces-verbal de constatare a unor contravenții sau un proces-verbal prin care se dispune confiscarea unor bunuri de proveniență ilicită) vor putea fi contestate de contribuabili conform procedurii prevăzute de lege, respectiv de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 sau de alte acte normative”.

7. Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal apreciază că „dispozițiile art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 și ale art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 sunt constituționale, deoarece din lectura acestora nu rezultă elemente care să încalce prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 21 alin. (1)—(3) și ale art. 44 din Constituția României, vreo restricție cu privire la accesul la justiție al contribuabilului sau o afectare a dreptului de proprietate”.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că autoarea excepției supune atenției Curții probleme de interpretare și aplicare a legii, aspecte ce nu intră însă sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte. Criticile formulate nu constituie motive de neconstituționalitate a dispozițiilor de lege criticate și, prin urmare, nu pot fi cenzurate de instanța de contencios constituțional, aplicarea legii fiind de competența instanței de judecată investite cu soluționarea litigiului, respectiv a instanțelor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autoarei excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, precum și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 29 iunie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 144/2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 777 din 24 octombrie 2014. Dispozițiile art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 au fost introduse prin art. III pct. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru

modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 28 februarie 2014. La data de 1 ianuarie 2016, Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 a fost abrogată prin dispozițiile art. 354 lit. a) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015. Potrivit celor statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, sintagma „*in vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, astfel încât dispozițiile art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, deși abrogate la momentul pronunțării Curții în prezenta cauză, sunt supuse controlului de constituționalitate, întrucât produc efecte juridice în cauză. Prin urmare, Curtea se va pronunța asupra dispozițiilor art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013, care au următorul cuprins:

— Art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003: „(1) Controlul operativ și inopinat se efectuează de către inspectorii antifraudă, cu excepția celor din cadrul Direcției de combatere a fraudelor, în condițiile legii.

(2) Controlul operativ și inopinat se poate efectua și în scopul realizării de operațiuni de control tematic care reprezintă activitatea de verificare prin care se urmărește constatarea, analiza și evaluarea unui risc fiscal specific uneia sau mai multor activități economice determinate.

(3) La începerea controlului operativ și inopinat, inspectorul antifraudă este obligat să prezinte contribuabilului legitimația de control și ordinul de serviciu.

(4) Ori de câte ori controlul operativ și inopinat se efectuează la sediul social sau la sediile secundare ale contribuabilului, acesta se consemnează în registrul unic de control.

(5) La finalizarea controlului operativ și inopinat se încheie procese-verbale de control/acte de control, în condițiile legii.”;

— Art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013: „(2) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, personalul prevăzut la alin. (1) are dreptul:

a) să efectueze controale în toate spațiile în care se produc, se depozitează sau se comercializează bunuri și servicii ori se desfășoară activități care cad sub incidența actelor normative naționale, inclusiv transpuse din legislația comunitară, în vigoare cu privire la prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care sunt interzise de acestea;

b) să verifice, în condițiile legii, respectarea reglementărilor legale privind circulația mărfurilor pe drumurile publice, pe căi ferate și fluviale, în porturi, gări, autogări, aeroporturi, interiorul zonelor libere, în vecinătatea unităților vamale, antrepozite, precum și în alte locuri în care se desfășoară activități economice;

c) să verifice legalitatea activităților desfășurate, existența și autenticitatea documentelor justificative în activitățile de producție și prestări de servicii ori pe timpul transportului, depozitării și comercializării bunurilor și să aplice sigilii pentru asigurarea integrității bunurilor;

d) să dispună măsuri, în condițiile legislației fiscale, cu privire la confiscarea, în condițiile legii, a bunurilor a căror fabricație, depozitare, transport sau desfacere este ilicită, precum și a veniturilor realizate din activități comerciale ori prestări de servicii nelegale și să ridice documentele financiar-contabile și de altă natură care pot servi la dovedirea contravențiilor sau, după caz, a infracțiunilor;

e) să dispună, în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Codul de procedură fiscală), luarea măsurilor asigurătorii ori de câte ori există pericolul ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să își ascundă, să își înstrăineze ori să își risipească patrimoniul, iar dacă în desfășurarea activității specifice constată împrejurări privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală în domeniul evaziunii fiscale, să sesizeze organele de urmărire penală;

f) să legitimizeze și să stabilească identitatea administratorilor entităților controlate, precum și a oricăror persoane implicate în săvârșirea faptelor de fraudă și evaziune fiscală și vama constatare și să solicite acestora explicații scrise, după caz;

g) să rețină documente, în condițiile Codului de procedură fiscală, să solicite copii certificate de pe documentele originale, să preleveze probe, eșantioane, mostre și alte asemenea specimene și să solicite efectuarea expertizelor tehnice necesare finalizării actului de control. Analiza și examinarea probelor, eșantioanelor și mostrelor, precum și expertizele tehnice se fac în laboratoarele de specialitate agreeate, cheltuielile privind efectuarea acestora, inclusiv cele legate de depozitarea și manipularea mărfurilor confiscate fiind suportate din fondurile special alocate prin bugetul de venituri și cheltuieli;

h) să constate contravențiile și să aplice sancțiunile corespunzătoare, potrivit competențelor prevăzute de lege;

i) să aplice măsurile prevăzute de normele legale, să verifice din punct de vedere fiscal, să documenteze, să întocmească acte de control operativ planificat sau inopinat privind rezultatele verificărilor, să aplice măsurile prevăzute de normele legale și să sesizeze organele competente în vederea valorificării constatrilor;

j) să oprească mijloacele de transport, în condițiile legii, pentru verificarea documentelor de însoțire a bunurilor și persoanelor transportate;

k) să solicite, în condițiile legii, date sau, după caz, documente, de la orice entitate privată și/sau publică, în scopul instrumentării și fundamentării constatrilor cu privire la săvârșirea unor fapte care contravin legislației în vigoare în domeniul financiar fiscal și vama;

l) în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu să poarte uniformă, să păstreze, să folosească și să facă uz de armamentul și mijloacele de apărare din dotare, în condițiile legii;

m) să utilizeze mijloacele auto purtând însemne și dispozitive de avertizare sonore și luminoase specifice, în condițiile legii;

n) să constituie și să utilizeze baze de date, inclusiv ale altor instituții publice, necesare pentru prevenirea evaziunii fiscale, infracțiunilor economico-financiare și a altor fapte ilicite în domeniul fiscal și vama. Accesul la bazele de date ale altor instituții sau persoane juridice se face pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență și cu respectarea dispozițiilor legale privind protecția datelor cu caracter personal și informațiile clasificate, condițiile concrete urmând a fi stabilite prin protocoale încheiate cu respectivele instituții sau persoane;

o) să efectueze verificări necesare prevenirii și descoperirii faptelor de fraudă și evaziune fiscală și vama;

p) să efectueze operațiuni de control tematic.”

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autoarea excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și ale art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că, prin Sentința nr. 233CA din

3 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 320/35/2014, Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a reținut următoarele: „prin procesul-verbal a cărui anulare se cere, reclamantei nu i s-a impus nicio obligație fiscală, făcându-se doar anumite constatări cu privire la activitatea acesteia și estimându-se un prejudiciu. Prin conținutul concret al procesului-verbal contestat nu s-a dat naștere la niciun drept și la nicio obligație din sfera dreptului administrativ, fiind vorba despre un simplu act premergător emiterii actelor administrative fiscale, respectiv raportul de inspecție fiscală și decizia de impunere. Nu se poate reține că estimarea prejudiciului ar echivala cu stabilirea unei obligații fiscale, fiind de esența obligațiilor fiscale stabilirea acestora în mod cert și neechivoc prin acte administrative fiscale. Or, nu se poate afirma că un prejudiciu estimat este un prejudiciu cert, iar din conținutul procesului-verbal contestat nu rezultă că prin acesta s-a stabilit obligația contribuabilului la plata vreunei obligații fiscale. Nici faptul că procesul-verbal contestat a stat la baza emiterii unei decizii de instituire a unor măsuri asigurătorii nu este de natură a-i conferi procesului-verbal caracterul de act administrativ fiscal. Prin urmare, nefiind un act administrativ, adresa atacată, privită izolat, nu poate forma obiectul unei acțiuni în contencios administrativ [...]”. Pentru aceste motive, Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea ca inadmisibilă, soluție menținută de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, care, prin Decizia nr. 1.775 din 16 mai 2017, a respins, ca nefondat, recursul formulat de autoarea excepției.

15. Curtea Constituțională constată că excepția de neconstituționalitate este, la rândul ei, inadmisibilă, pentru lipsa legăturii cu soluționarea cauzei. Astfel, potrivit prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]”. În acest sens, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că o excepție de neconstituționalitate ridicată într-o acțiune *ab initio* inadmisibilă este, de asemenea, inadmisibilă în condițiile în care nu sunt contestate chiar dispozițiile legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția. Aceasta, deoarece, indiferent de soluția pronunțată de Curtea Constituțională referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată într-o cauză *ab initio* inadmisibilă, decizia sa nu va produce niciun efect cu privire la o astfel de cauză. Rezultă că o atare excepție de neconstituționalitate nu îndeplinește o condiție de admisibilitate, aceea a legăturii cu soluționarea cauzei, în sensul prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 (Decizia nr. 171 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 7 aprilie 2011, Decizia nr. 203 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 14 mai 2012, Decizia nr. 94 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 16 aprilie 2014, Decizia nr. 254 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 15 iulie 2016, paragraful 18, Decizia nr. 433 din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671 din 31 august 2016, paragraful 22, Decizia nr. 784 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 202 din 6 martie 2018, paragraful 16, și Decizia nr. 179 din 29 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 573 din 6 iulie 2018, paragraful 15).

16. În plus, în măsura în care, într-o anumită speță, inspectorii antifraudă ar stabili, prin procesul-verbal de control, obligații fiscale în sarcina contribuabililor, o atare critică privește, în realitate, modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor de lege criticate. Or, Curtea Constituțională a statuat, în

jurisprudența sa, că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea legii (Decizia nr. 1.402 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 9 decembrie 2010, Decizia nr. 357 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 9 iunie 2011, Decizia nr. 785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 3 februarie 2016, paragraful 17, Decizia nr. 145 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 10 iunie 2016, paragraful 19, Decizia nr. 698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, paragraful 23), aceste aspecte intrând în competența instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului și a instanțelor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege.

Curtea a apreciat că a răspunde unor atari critici ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege (Decizia nr. 149 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din 21 iulie 2017, paragraful 14, Decizia nr. 332 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din 16 august 2017, paragraful 14, Decizia nr. 783 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2018, paragraful 16, și Decizia nr. 339 din 22 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740 din 28 august 2018, paragraful 14).

17. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 93³ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, excepție ridicată de Societatea Mitcris — S.R.L. din Oradea, județul Bihor, în Dosarul nr. 320/35/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 iunie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 227700